

LAUSUNTO
14.11.2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu

Viite OKM/58/010/2014

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI AMMATILLISEN KOULUTUKSEN RAHOITUSPERUSTEIDEN MUUTTAMISEKSI

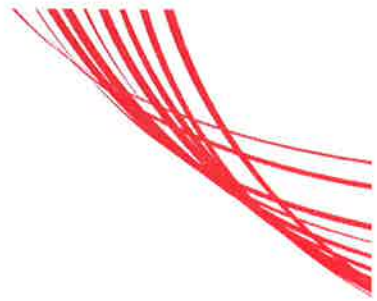
Tehy ry on ollut mukana valmistelemassa STTK:n lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi uuden lain säätämisestä. Uusi laki muuttaisi lukiolaissa, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetussa laissa ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun koulutuksen rahoitusta. Tehy ry on täysin mukana keskusjärjestön lausunnossa.

Tähän Tehyn erilliseen lausuntoon on koottu joitakin asioita, jotka näyttäytyvät sosiaali- ja terveysalan ammatillisessa koulutuksessa osin muista koulutusaloista poiketen. Sosiaali- ja terveysalalla toimiminen on säädeltyä, joten ammatinharjoittamiseen liittyvät asiat tulee ottaa huomioon kaikessa kyseisiin tehtäviin johtavassa tai valmistavassa koulutuksessa.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjätverkko ja rahoituksen uudistuksia on valmisteltu samanaikaisesti, mutta esitykset eivät ole täysin yhteensopivia ja monia käytännön kysymyksiä jää vielä auki. Peruslähtökohta on kannatettava. Sen mukaan rahoituksen perusteina tulisivat jatkossa olemaan opiskelijamäärien sijaan vaikuttavuuden ulottuvuudet: suoritettujen tutkintojen määrä sekä tutkinnon tuottaman osaamisen taso, tutkintojen laatu. Valmistelua tulee kuitenkin jatkaa, jotta uudistukset eivät ajaisi koulutuksen järjestäjiä ”riman laskemiseen”.

Erittäin huolestuttava asia on se, että TUTKE2- säädösten toimeenpanossa on poistettu ammatillisista perustutkinnoista tutkinnon osien työssäoppimisen minimi. Tämä velvoittavan määräyksen muutos, yhdessä suunniteltujen rahoitusuudistusten kanssa, saattaa aikaansaada paluun koulutusorganisaatioiden sisällä tapahtuvaan simulaatioharjoitteluun. Ohjausvastuupalkkiot muodostavat suuren osan koulutuksen järjestäjän kustannuksista. Ammattitaidon saavuttamiseksi on kuitenkin välttämätöntä, että tutkinnon suorittajat tekevät ohjattuina työtä todellisissa työpaikoissa ja työtilanteissa.

Sosiaali- ja terveysalan laaja-alaisuus edellyttää toimimista jo tutkinnon suorittamisen aikana useissa erilaisissa toimintaympäristöissä. Rahoitusuudistuksen tulee tukea

opetushenkilöstön osaamisen varmistamista, työpaikoilla tapahtuvan oppimisen ohjaamisen, sekä tutkintotilaisuuksien ja ammattiosaamisen näyttöjen arviointiosaamista. Näistä asioista ei voida tinkiä, mikäli halutaan varmistua työelämään siirtyvien tutkintonsa suorittaneiden ammattitaidosta. Sosiaali- ja terveysalan tehtäviin sijoittuvien tulee kyetä toimimaan alusta alkaen potilaille, asiakkaille, työympäristölle sekä terveydenhuollon ammattihenkilölle itselleen turvallisella tavalla. Vain näin voidaan varmistua säädösten edellyttämällä tavalla hoidon laadusta.

Sosiaali- ja terveysalan ammatillisen koulutuksen osalta tulee selvittää ja varmistua, että

- Vaikuttavuusmittari osana rahoitusjärjestelmää laaditaan huolellisesti ja käytännön tasolle ennen lain säätämistä. Siitä tulee tiedottaa ja koulutuksen järjestäjät huolella perehdyttää, jotta vaikuttavuuden merkitys rahoituksessa oikealla tavalla toteutuisi.
- Miten, keneltä ja missä vaiheessa työelämän palaute tullaan keräämään? Tutkinnon suorittaneilta kerättävä palaute ei todellakaan riitä vaikuttavuuden ja laadun arviointiin.
- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon rahoittamisessa tulee ottaa huomioon työelämän tarpeet osaamisalojen tasolla
- Kuinka käytännössä tullaan seuraamaan työllistymistä?
- Rahoituksen tulee ohjata koko tutkinnon suorittamiseen yksittäisten tutkinnon osien sijaan. Sosiaali- ja terveysalan tehtäviin tarvitaan koko tutkinto eli ammatinharjoittamissäädösten mukaisesti: koulutus, kelpoisuus ja valmiudet.

Helsingissä 14.11.2014

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää
Johtaja
Tehy ry/ Yhteiskuntasuhteet ja kehittäminen

Asiantuntija
Soila Nordström
koulutuspoliittinen asiantuntija
GSM 040 505 8300
soila.nordstrom@tehy.fi